

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 IVP

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022, inhoudende de doelen die de gemeente samen met de andere veiligheidspartners nastreeft op het terrein van de openbare orde en veiligheid.
2. Het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 door te sturen naar de politie Eenheid Noord Holland, om als basis te dienen voor het meerjarenbeleidsplan van de politie.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

Kernverhaal

In het Integraal Veiligheidsplan 2019 - 2022 (IVP) staan de ambities voor de komende vier jaar op het gebied van Veiligheid in de gemeenten Zaanstad, Oostzaan en Wormerland. De burgemeesters overleggen meerdere keren per jaar met elkaar in het driehoeksoverleg. Hieraan nemen ook de teamchef van de politie en de officier van justitie van de drie gemeenten deel. Omdat de inzet van de politie op basisteamniveau wordt geregeld, is er met elkaar afgesproken om een gezamenlijke IVP te schrijven. Hierdoor wordt de onderlinge samenwerking versterkt en neemt de transparantie en effectiviteit toe.

Daarbij raakt het integrale veiligheidsbeleid nagenoeg alle gemeentelijke beleidsterreinen. Er zijn veel belangrijke thema's, maar die kunnen niet allemaal direct en met dezelfde intensiteit worden opgepakt. Daarom is het van belang de meest dringende vraagstukken met voorrang aan te pakken.

In Zaanstad, Oostzaan en Wormerland gaat het om de volgende prioriteiten:

1. High Impact Crimes
2. Georganiseerde criminaliteit
3. Criminaliteit en overlast door Jongeren
4. Verwarde personen
5. Cybercrime

Op basis van dit IVP wordt een tweejaarlijks uitvoeringsprogramma gemaakt. Daarin worden concrete acties opgenomen en gemonitord. Het doel hiervan is om te bezien of de doelstellingen van de veiligheidspartners worden gehaald en hoe (indien nodig) kan worden bijgestuurd. In het lokale driehoeksoverleg wordt op basis van de IVP-prioriteiten de capaciteitsinzet afgestemd met de politie. Jaarlijks wordt na de zomer de driehoeksmonitor besproken met de gemeenteraad, waarbij de burgemeester, politie en het openbaar ministerie uitleg geven over de stand van zaken op dat moment.

Aanleiding

Artikel 38b van de Politiewet bepaalt dat de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vaststelt die de gemeente op het terrein van veiligheid nastreeft voor de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie. Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) omvat deze doelen en dient daarmee als basis voor de afspraken met de politie. De lokale prioriteiten vormen daarbij samen met de landelijke prioriteiten (die de minister vaststelt) de basis voor het integraal meerjarenbeleidsplan van de Eenheid Noord-Holland.

Beoogd resultaat

In Zaanstad, Oostzaan en Wormerland willen we de volgende lokale doelstellingen halen:

- Het verminderen van de High Impact Crimes en bewoners en ondernemers weerbaarder maken.
- Het tegengaan, verstoren en stoppen van ondermijnende activiteiten in Zaanstad, Oostzaan en Wormerland.
- Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien in de gemeente. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit willen we beperken en de patronen die leiden tot geweld, criminaliteit en overlast gaan we doorbreken.
- Op basis van kennisverbreding en samenwerking komen tot een gezamenlijk werkproces en een goed sluitende ketenaanpak ten aanzien van verwarde personen.
- In kaart brengen op welke manier cybercrime speelt in onze gemeenten en concrete acties uitvoeren om cybercrime tegen te gaan.

Kader

Het conceptplan is tweemaal geagendeerd geweest in het Zaanstad Beraad. Op 05 juli 2018 en 13 september 2018. Op 13 september 2018 is ook het concept Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2019-2022 (IMV) van de Eenheid Noord Holland besproken.

Argumenten en afwegingen

In het Integraal Veiligheidsplan Zaanstad 2019-2022 staan de ambities voor de komende vier jaren op het gebied van Veiligheid in Zaanstad. Dit is de eerste keer dat is besloten in de driehoek (Zaanstad, Oostzaan en Wormerland, politie en OM) om voor het gehele basisteam Zaanstad een Integraal Veiligheidsplan (IVP) op te stellen. Onze prioriteiten zijn de thema's waarop we in komende jaren stappen willen zetten – op deze prioriteiten is verdere terreinwinst mogelijk én nodig. We intensiveren de aanpak en gaan daarbij innoverend te werk. Onze 'overige thema's' zijn eveneens van strategisch belang maar behoeven geen bijzondere doorontwikkeling of intensivering. Ze hebben op dit moment een going concern-karakter.

In Zaanstad, Oostzaan en Wormerland willen we de volgende lokale doelstellingen halen:

High impact crimes

Het aantal woninginbraken is de afgelopen twee jaar gestegen in de gemeente Zaanstad en Oostzaan. In Wormerland is dit gedaald. De aanpak bestaat nu uit zowel preventie als repressie, maar heeft nog niet het gewenste resultaat.

Een woninginbraak heeft een grote impact op de persoonlijke levenssfeer van mensen. Onveiligheidsgevoelens kunnen sterk vergroot worden bij een inbraak in de eigen woning of in de buurt. We richten onze aandacht daarom niet alleen op de individuele bewoner, maar ook op de buurt en wijk. Bewoners weten vaak zelf goed wat zij kunnen doen om te voorkomen dat ze slachtoffer worden, maar zijn hier niet altijd van bewust. We willen dit bewustzijn verder versterken. Van alle delicten maken woninginbraken, straatroven en overvallen de meeste inbreuk op de persoon of de persoonlijke levenssfeer. Gezien de impact kunnen deze delicten van directe invloed zijn op het veiligheidsgevoel van de inwoners. Het aantal woninginbraken fluctueert en daarom blijft aandacht voor dit thema noodzakelijk.

Georganiseerde criminaliteit

De onder- en bovenwereld kunnen fors met elkaar verweven zijn. Criminelen beschikken over een illegaal vermogen en zijn bereid tot het inzetten van zware (gewelds)middelen. Hierdoor ontstaan economische en sociale macht- en invloedposities, waarin ondermijnd gevaar voor de samenleving schuilt.

Het programma Ondermijning is in het eerste kwartaal van 2017 opgestart. Het programma Ondermijning bestaat uit zeven thema's, die parallel aan elkaar opgepakt worden: RIEC

(Regionaal Informatie en Expertise Centrum), horeca, fraude, illegaal gokken, overige fenomenen, oprichting van een intern meldpunt en maatschappelijke weerbaarheid. Het gemeentelijk sluitingsbeleid met betrekking tot 13b Opiumwet en openbare orde sluitingen is geactualiseerd.

Bij deze prioriteit gaat het om vormen van georganiseerde criminaliteit die een ondermijnend effect hebben op de samenleving. De structuur van de maatschappij kan hierdoor worden verzwakt of misbruikt. Gemeentelijke voorzieningen en beschikkingen (zoals vergunningen) kunnen hier ongewild voor misbruikt worden en er kan sprake zijn van een verwevenheid tussen boven- en onderwereld.

Criminaliteit en overlast door Jongeren

Over het algemeen gaat het goed met onze jeugd. Maar ondanks onze inspanningen zien we ook een groep die problemen heeft ofwel problemen geeft.

De achterliggende problematiek is vaak meervoudig en bestaat uit een combinatie van een probleemgezin, geen of onvoldoende dagbesteding (school of werk) en persoonlijkheidsproblemen zoals een licht verstandelijke beperking (LVB). Vanuit openbare orde en veiligheid ligt de focus op jongeren die overlast veroorzaken en die crimineel gedrag vertonen. We zetten gericht in op overlastsituaties en onacceptabel gedrag wordt niet getolereerd, maar gecorrigeerd. Naast het aanpakken van overlast bieden we de jongeren, wanneer nodig, ook perspectief. Daarbij verhogen we hun weerbaarheid en leiden hen waar nodig toe naar scholing, stages en werk. Hierbij is een goede balans van zorg en straf noodzakelijk.

Personen met verward gedrag

Verward gedrag op zich is geen 'probleem'. Dit wordt het wel als verward gedrag leidt tot overlast, onveiligheid of strafbare feiten. Het is dan zaak dat er snel een effectieve aanpak tot stand komt. Hiervoor is een goede verbinding tussen partijen uit de domeinen zorg en veiligheid essentieel.

De politie geeft aan zich disproportioneel belast te voelen, omdat het zorgveld niet in staat lijkt om te komen tot een integrale benadering. Het is duidelijk dat de politie moet worden ontlast van taken, die eigenlijk opgepakt zouden moeten worden door anderen. Het aantal incidenten met verwarde personen op straat lijkt de laatste jaren te stijgen. Veel personen met verward gedrag hebben psychiatrische problemen, een beperking (verstandelijk beperkt, dementie) en/of één of meer problemen, zoals verslaving, schulden, dakloosheid of illegaliteit. Verwarde personen kunnen een (acuut) gevaar vormen voor zichzelf en hun omgeving.

Cybercrime

Cybercriminaliteit is een complex fenomeen en verwachting is dat deze vorm van criminaliteit flink zal toenemen de komende jaren (zie Kamerbrief van het ministerie van Justitie en Veiligheid 'Aanbieding Nederlandse Cybersecurity Agenda (NCSA)' van 20 april 2018). De problematiek overschrijdt vaak onze landsgrenzen, juridische grenzen en capacitaire grenzen van de opsporing. Om die reden ligt het ook voor de hand om meer in te zetten op preventie: Ook hiervoor geldt dat voorkomen beter is dan genezen.

Cybercriminaliteit is een sterk groeiend fenomeen. Van exacte aard en omvang van cybercriminaliteit is nog weinig bekend. Slachtoffers zijn ondernemers, burgers en overheden zelf. Inmiddels ontstaat steeds meer kennis en expertise over hoe deze slachtoffers zich kunnen beschermen. Tegelijkertijd is er ook nog een wereld te winnen in het vergroten van bewustzijn en het onder de aandacht brengen van beschermingsmaatregelen.

Draagvlak

Zaanstad, Oostzaan en Wormerland zijn in vergelijking met de G32 gemeenten relatief veilige gemeenten. Dat willen we graag zo houden. Door middel van monitoring van de politiecijfers is er een goed beeld wat er in de verschillende gemeenten speelt. De cijfers in het plan zijn gebaseerd op het veiligheidsbeeld 2014 tot en met 2017.

Naast de objectieve criminaliteitscijfers is ook input van inwoners nodig om een beeld te krijgen van de veiligheidsbeleving. Daartoe houdt de gemeente Zaanstad de Zaanpeiling.

Aansluiting externe ontwikkelingen

Niet van toepassing

Financiële consequenties

De activiteiten in het IVP en de uitvoeringsprogramma's vallen onder de reguliere begroting en budgetten van de betreffende afdeling of veiligheidspartner.

De afdeling OOV van de gemeente coördineert het IVP en ondersteunt daarmee de burgemeester in zijn regierol.

Juridische consequenties

In de politiewet is een algemene wettelijke verplichting opgenomen voor de gemeenteraad om ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast te stellen die de gemeente op het terrein van de veiligheid nastreeft voor de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie.

Het IVP omvat deze doelen en dient daarmee als basis voor de afspraken met de politie, die optreedt onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

Communicatie/ vervolgtraject

Communicatie aan alle inwoners via één of meerdere gemeentebrede media met een actieve persbenadering.

Na vaststelling door de raad wordt het IVP naar de politie-eenheid Noord Holland gestuurd, om als basis te dienen voor het meerjarenbeleidspan van de politie. Op basis van dit IVP wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma gemaakt. Daarin worden concrete acties opgenomen en gemonitord om te bezien of de doelstellingen van de veiligheidspartners worden gehaald en hoe (indien nodig) kan worden bijgestuurd. In het lokale driehoeksoverleg wordt op basis van de prioriteiten in het IVP de capaciteitsinzet afgestemd met de politie.

Bijlage

Integraal veiligheidsplan 2019-2022 (IVP) 2018/38445

Opsteller: Belkasmi, A.

Versie: 13-11-2018 14:41:00

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

1. In te stemmen met het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022, inhoudende de doelen die de gemeente samen met de andere veiligheidspartners nastreeft op het terrein van de openbare orde en veiligheid.
2. Het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 door te sturen naar de politie Eenheid Noord Holland, om als basis te dienen voor het meerjarenbeleidsplan van de politie.

In de vergadering van-.....-2018

De griffier,

De voorzitter,